

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ А.С. МАКАРЕНКА

НН ІНСТИТУТ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ

Кафедра образотворчого мистецтва та дизайну

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

директор навчально-наукового
інституту культури і мистецтв
проф. Олена УСТИМЕНКО-КОСОРІЧ

_____ 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

КОНЦЕПТУАЛЬНЕ ПРОЕКТУВАННЯ ЖИТЛОВОГО СЕРЕДОВИЩА

Галузь знань: **02 Культура і мистецтво**

Спеціальність: **022 Дизайн**

Освітньо-професійна програма: **Дизайн інтер'єру**

Мова навчання: **українська**

Погоджено науково-методичною
комісією НН інституту культури і
мистецтв

«30» серпня 2024 р.

Голова _____ Олександр РУДЕНКО

Суми - 2024

Розробник:

Наталя БРИЖАЧЕНКО, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри образотворчого мистецтва та дизайну

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри образотворчого мистецтва та дизайну
Протокол № 1 від «26» серпня 2024 р.

В. о. завідувача кафедри образотворчого мистецтва та дизайну:
кандидат мистецтвознавства, доцент

Наталя КОХАН

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		Денна форма	Заочна форма
Кількість кредитів – 4	Бакалавр	Обов'язкова	
		Рік підготовки:	
3-й			
Семестр			
5-й			
Лекції			
Практичні, семінарські			
46 год.			
Самостійна робота			
72 год.			
Консультації:			
2 год.			
Вид контролю: залік			
Загальна кількість годин – 120			

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Нормативна навчальна дисципліна «Концептуальне проектування житлового середовища» є складовою професійної підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» за спеціальністю 022 –Дизайн

Вивчення курсу «Концептуальне проектування житлового середовища» передбачає засвоєння студентами теоретичних знань щодо проектування малогабаритного предметно-просторового середовища засобами систем трансформації та інноваційними технологіями.

Дисципліна «Концептуальне проектування житлового середовища» на 3 курсі підготовки ОР Бакалавр призначена для практичної підготовки фахівця в галузі дизайну, дає змогу розширення професійних навиків аналізу конструктивних та пластичних засобів моделювання форми, провідних прийомів та принципів композиційно-художнього формоутворення

Вивчення курсу «Концептуальне проектування житлового середовища» передбачає засвоєння студентами теоретичних знань з основних формування об'єктів-трансформерів, сучасних оздоблювальних матеріалів, які застосовуються в дизайні предметно-просторового середовища. Програма курсу передбачає засвоєння студентами практичних навичок з розробки концептуальної проектної пропозиції з включенням інфографіки.

При вивченні дисципліни доцільно застосовувати принцип послідовності у проходженні практичної частини курсу та метод компаративного аналізу при розгляді різноманітних аналогів, що якнайкраще сприяють створенню загальної картини варіативності дизайн-рішень і шляхів роботи з формою, а також творчості дизайнерів та архітекторів ХХ-ХХІ ст.

Дисципліна «Концептуальне проектування житлового середовища» розвиває ерудицію, критичне мислення та відповідальність студента в аспекті засвоєння великої кількості теоретичного та практичного матеріалу.

Метою дисципліни «Концептуальне проектування житлового середовища» на 3 курсі підготовки бакалаврів є формування у студента загальних теоретичних знань та практичних навичок для подальшої повноцінної самостійної роботи в галузі дизайну інтер'єру.

2. Передумови для вивчення дисципліни

Дисципліна «Концептуальне проектування житлового середовища» викладається студентам ОР Бакалавр і вимагає обізнаності з історії дизайну і архітектури, основ композиції, формотворення, матеріалознавства та ергономіки.

3. Результати навчання за дисципліною

Курс передбачає узагальнення теоретичних знань і практичних навичків у сфері формоутворення, що є основою професійної діяльності дизайнера предметно-просторового середовища.

<p>Знання: особливостей створення художнього образу дизайн-об'єкту засобами композиції, загальні ідеї провідних художньо-естетичних тенденцій та концептів в галузі архітектури, дизайну та сучасного мистецтва.</p> <p>Уміння: виявляти особливості побудови композиції, її стилістики, прийомів та засобів втілення художнього змісту; здатність розуміти базові теоретичні та практичні закономірності створення цілісного продукту предметно-просторового та візуального середовища.</p>	<p>ПРН 1</p>	<p>Застосовувати комплексний художній підхід для створення цілісного образу</p>
<p>Уміння: визначати художні складові мистецьких течій, художньо-технічні прийоми; категорії художніх засобів; вибудувати та обґрунтувати концепцію художнього твору на основі проведеного аналізу робіт попередників</p>	<p>ПРН 2</p>	<p>Виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.</p>
<p>Знання: розмаїття промислових засобів (програмного забезпечення та верстатів), що застосовуються для створення інтер'єрних площинних, об'ємних та просторових арт-об'єктів.</p> <p>Уміння: оволодіння різними технологіями роботи у відповідних комп'ютерних програмах векторної графіки (створення рапортної композиції, підготовки складних розгорток для макетування).</p>	<p>ПРН 4</p>	<p>Орієнтуватися в розмаїтті сучасних програмних та апаратних засобів, використовувати знання і навички роботи з фаховим комп'ютерним забезпеченням (за спеціалізацією).</p>
<p>Знання: інформаційних джерел з електронної мережі із прикладами композицій, авторських арт-об'єктів, інтер'єрів та архітектурних споруд.</p> <p>Уміння: генерувати авторські інноваційні пошуки в практику сучасного мистецтва і дизайну – створювати оригінальні ескізи на основі аналізу робіт попередників.</p>	<p>ПРН 5</p>	<p>Аналізувати та обробляти інформацію з різних джерел.</p>
<p>Знання: основних засад теорії композиції, композиційних засобів, прийомів та принципів, що застосовуються при створенні авторських робіт.</p> <p>Уміння: інтерпретувати смисли та засоби їх втілення у мистецькому творі.</p>	<p>ПРН 6</p>	<p>Застосовувати знання з композиції, розробляти формальні площинні, об'ємні та просторові композиційні рішення і виконувати їх у відповідних техніках та матеріалах.</p>
<p>Знання: особливостей мистецьких стилів, загальні ідеї провідних художньо-естетичних та культурних тенденцій; обізнаність у сучасних тенденціях світового мистецтва та дизайну; знання основних засад теорії композиції.</p>	<p>ПРН 8</p>	<p>Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти (як джерела творчого натхнення) для розроблення композиційних рішень; аналізувати</p>

Уміння: проводити аналіз та систематизацію зібраної інформації, діагностику стану збереженості матеріально-предметної структури твору мистецтва..		принципи морфології об'єктів живої природи, культурно-мистецької спадщини і застосовувати результати аналізу при формуванні концепції твору та побудові художнього образу.
Знання: обізнаність у історії світового образотворчого та декоративного мистецтва; можливість орієнтуватись в особливостях мистецьких стилів Уміння: використовувати професійні знання у практичній діяльності. Здатність використовувати власну образно-асоціативну, стилістичну та пластичну мову, інтегрувати смисли та засоби їх втілення у мистецькому творі	ПРН 9	Застосовувати знання з історії мистецтв у професійній діяльності, впроваджувати український та зарубіжний мистецький досвід.
Знання: основних термінів, що застосовуються у композиції Уміння: володіти особливостями роботи з різними графічними і пластичними матеріалами.	ПРН 15	Володіти фаховою термінологією, теорією і методикою з основ композиції

4. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала ЄКТС	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
A 90-100 балів Відмінно	Вміє добре оперувати понятійно-термінологічним апаратом з проектування інтер'єру; збирає та систематизує ілюстративний матеріал за заданою темою; добре орієнтується в ергономіці, стилістиці та оздоблювальних матеріалах; виконує практичні та самостійні роботи на високому професійному рівні; системно відвідує заняття, прислухається до зауважень викладача
B 82-89 Добре	Студент оперує понятійно-термінологічним апаратом з проектування, але недостатньо орієнтується в ергономіці, стилістиці та оздоблювальних матеріалах; збирає та систематизує ілюстративний матеріал за заданою темою; виконує практичні та самостійні роботи на достатньо високому професійному рівні; прислухається до зауважень викладача
C 74-81 Добре	Студент недостатньо переконливо оперує понятійно-термінологічним апаратом; недостатньо орієнтується в ергономіці, стилістиці та оздоблювальних матеріалах; ілюстративний матеріал за заданою темою без суттєвої систематизації та класифікації; виконує практичні та самостійні роботи на середньому професійному рівні; не завжди прислухається до порад керівника
D 64-73 Задовільно	Недостатньо орієнтується в ергономіці, стилістиці та оздоблювальних матеріалах; помітні відсутність системності, наполегливості, старанності у вивченні завдань та результативності підготовки; виконує практичні та самостійні роботи на низькому професійному рівні; мало консультується та не прислухається до порад керівника
E 60-63 Задовільно	Погано орієнтується в ергономіці, стилістиці та оздоблювальних матеріалах; явні відсутність системності, наполегливості, старанності у вивченні завдань та результативності підготовки; виконує практичні та самостійні роботи на дуже низькому професійному рівні; мало консультується та не прислухається до порад керівника
FX 35-59 Незадовільно	Не орієнтується в ергономіці, стилістиці та оздоблювальних матеріалах; явна недбалість індивідуальної підготовки, постійне невиконання завдань, відсутність самостійної роботи та інтересу до предмету, що вивчається; самостійна робота не виконується; не консультується з керівником

F 0-35 Незадовільно	Системна недбалість індивідуальної підготовки й невиконання завдань, відсутність самостійної роботи та інтересу до предмету, що вивчається; самостійна робота не виконується; не консультується з керівником
---------------------------	--

Розподіл балів

Поточний контроль						Разом	Загальна сума
Розділ 1.						60	100
Т.1.1	Т.1.2	Т.1.3	Т.1.4	Т.1.5.	Т.1.6		
Контроль лекційних (практичних) занять							
	5	15	10	15	15		
Контроль самостійної роботи						40	
	5	5	10	10	10		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	Відмінно
82 - 89	B	Добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	
60 - 63	E	Задовільно
35 - 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: презентації практичних завдань та залік.

6. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. Ескізний дизайн-проект інтер'єру малогабаритної кімнати-трансформера

7.1. Інформаційний зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. Ескізний дизайн-проект інтер'єру малогабаритної кімнати-трансформера

Тема 1.1. Вступна бесіда до курсу.

Тема 1.2. Збір та аналіз матеріалу до семестрового проекту. Створення альбому аналогів.

Тема 1.3. Формулювання концепції. Ескізування у техніках ручної та комп'ютерної графіки

Тема 1.4. Створення креслень планів та розгортки приміщення. Опрацювання планувального та конструктивного рішень проекту

Тема 1.5. Моделювання інтер'єру у програмі тривимірної комп'ютерної графіки.

Тема 1.6. Візуалізація та оформлення проекту. Впровадження інфографіки.

7.2. Структура та обсяг навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	Усього	У тому числі				Усього	у тому числі			
		Лекції	Практ.	Конс.	Самост. роб.		Лекції	Практ.	Конс.	Самост. роб.
Розділ 1. Ескізний дизайн-проект інтер'єру малогабаритної кімнати-трансформера										
Тема 1.1. Вступна бесіда до курсу.	4		2		2					
Тема 1.2. Збір та аналіз матеріалу до семестрового проекту. Створення альбому аналогів.	16		8		8					
Тема 1.3. Формулювання концепції. Ескізування у техніках ручної та комп'ютерної графіки	20		8		12					
Тема 1.4. Створення креслень планів та розгортки приміщення. Опрацювання планувального та конструктивного рішень проекту	24		8		16					
Тема 1.5. Моделювання інтер'єру у програмі тривимірної комп'ютерної графіки.	27		10	1	16					
Тема 1.6. Візуалізація та оформлення проекту. Впровадження інфографіки.	29		10	1	18					
Всього:	120		46	2	72					

Теми практичних (семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
РОЗДІЛ 1.			
Ескізний дизайн-проект інтер'єру малогабаритної кімнати-трансформера			
Тема 1.1. Вступна бесіда до курсу			
1	Розгляд понять «меблі-трансформери» та «інтер'єр-трансформер». Огляд їх класифікації та типології.	2	
Тема 1.2. Збір та аналіз матеріалу до семестрового проекту. Створення альбому аналогів.			
2	Збір та систематизація ілюстративного матеріалу	2	
3	Аналіз прикладів формування малогабаритного житлового середовища засобами систем трансформації.	2	
4	Оформлення альбому аналогів з анотаціями та посиланнями до кожного прикладу.	2	
5	Оформлення альбому збору матеріалу до проекту	2	

Тема 1.3. Формулювання концепції. Ескізування у техніках ручної та комп'ютерної графіки			
6	Формулювання концепції ескізного дизайн-проекту. Визначення основних завдань роботи	2	
7	Створення ескізів планувального рішення	2	
8	Опрацювання ескізів художньо-образного рішення інтер'єру	2	
9	Внесення коректи в ескізні пропозиції	2	
Тема 1.4. Створення креслень планів та розгорток приміщення. Опрацювання планувального та конструктивного рішень проекту			
10	Креслення плану інтер'єру малогабаритної кімнати-трансформера у комп'ютерній програмі ArchiCAD. Розміщення обладнання	2	
11	Креслення плану стелі кімнати з врахуванням елементів штучного освітлення	2	
12	Креслення розгорток стін з розміщенням обладнання	2	
13	Внесення коректив у креслення	2	
Тема 1.5. Моделювання інтер'єру у програмі тривимірної комп'ютерної графіки.			
14	Моделювання основних огорожувальних поверхонь малогабаритної кімнати з віконними та дверними отворами	2	
15	Моделювання основних конструкцій інтер'єру	2	
16	Впровадження меблевих форм	2	
17	Додавання елементів штучного освітлення	2	
18	Додавання текстур та фактур	2	
Тема 1.6. Візуалізація та оформлення проекту. Впровадження інфографіки.			
19	Внесення коректив в тривимірну модель, корегування колористичного рішення	2	
20	Візуалізація інтер'єру з текстурами, фактурами та штучним освітленням	2	
21	Опрацювання візуалізації у комп'ютерній програмі Photoshop. Додавання стафажу	2	
22	Розробка інфографіки для проекту	2	
23	Оформлення роботи на форматі А2	2	
Разом		46	

Теми самостійних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
РОЗДІЛ 1.			
Ескізний дизайн-проект інтер'єру малогабаритної кімнати-трансформера			
Тема 1.1. Вступна бесіда до курсу			
1	Розгляд класифікації та вимог, що висуваються до матеріалів та виробів для формування предметно-просторового середовища-трансформера	2	

Тема 1.2. Збір та аналіз матеріалу до семестрового проекту. Створення альбому аналогів			
2	Збір та систематизація ілюстративного матеріалу. Аналіз прикладів формування малогабаритного житлового середовища засобами систем трансформації.	2	
3	Опрацювання ергономіки малогабаритних приміщень	2	
4	Визначення цікавих елементів та конструктивних рішень, які можна впровадити в проектне рішення інтер'єру	2	
5	Оформлення альбому збору матеріалу до проекту та альбому аналогів до проекту	2	
Тема 1.3. Формулювання концепції. Ескізування у техніках ручної та комп'ютерної графіки			
6	Визначення основної мети роботи та окреслення засобів вирішення поставлених завдань проекту	2	
7	Розробка конструктивних рішень елементів-трансформерів для малогабаритного інтер'єру. Ручні замальовки та комп'ютерна графіка	2	
8	Ескізи планувального рішення інтер'єру	2	
9	Ескізи художньо-образного рішення інтер'єру	2	
10	Ескізи колористичного рішення предметно-просторового середовища. Ручні замальовки та комп'ютерна графіка	2	
11	Внесення коректив в ескізні пропозиції	2	
Тема 1.4. Створення креслень планів та розгорток приміщення. Опрацювання планувального та конструктивного рішень проекту			
12	Опрацювання основних конструктивних систем та художньо-пластичних аспектів роботи	2	
13	Затвердження рішення інтер'єру малогабаритної кімнати-трансформера	2	
14	Креслення плану інтер'єру малогабаритної кімнати-трансформера у комп'ютерній програмі ArchiCAD.	2	
15	Варіанти розміщення функціонального обладнання в інтер'єрі	2	
16	Внесення правок у запропоновані варіанти розміщення функціонального обладнання в інтер'єрі	2	
17	Креслення плану стелі кімнати з врахуванням елементів штучного освітлення	2	
18	Креслення розгорток стін з розміщенням обладнання	2	
19	Внесення коректив у креслення	2	
Тема 1.5. Моделювання інтер'єру у програмі тривимірної комп'ютерної графіки.			
20	Моделювання інтер'єру у програмі тривимірної графіки	2	
21	Моделювання основних огорожувальних поверхонь малогабаритної кімнати з віконними та дверними отворами	2	
22	Моделювання основних конструкцій інтер'єру	2	
23	Моделювання систем трансформацій	2	
24	Впровадження меблевих форм	2	
25	Додавання елементів штучного освітлення	2	
26	Додавання текстур та фактур	2	
27	Внесення коректив у робочу модель	2	
Тема 1.6. Візуалізація та оформлення проекту. Впровадження інфографіки.			
28	Візуалізація інтер'єру з матеріалами, текстурами та штучним	2	

	освітленням		
29	Внесення коректив у модель та додаткова візуалізація	2	
30	Створення варіантів по кольору	2	
31	Фінальна візуалізація перспективи у високій якості	2	
32	Опрацювання отриманої візуалізації у комп'ютерній програмі Photoshop	2	
33	Опрацювання деталей	2	
34	Розробка інфографіки до проекту	2	
35	Компоновка всіх елементів на формат	2	
36	Оформлення роботи на форматі А2.	2	
Разом		72	

8. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Босий І.М., Трегуб Н.Є. Дизайн-концепції меблів-трансформерів у соціально-культурному просторі інтер'єру. Традиції та новації у вищій архітектурно-художній освіті : зб. наук. пр.. Харків : ХДАДМ, 2012. Вип. 1. С. 173-190.
2. Босий І.М. Особливості дизайну меблів-трансформерів в країнах Західної Європи кінця ХХ – початку ХХІ сторічч. Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Сер. Мистецтвознавство. Тернопіль: Вид-во ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2014. № 3. С. 264–272.
3. Босий І.М. Розвиток дизайну складаних Х-образних меблів від стародавнього світу до початку ХХІ століття. Актуальні проблеми історії, теорії та практики художньої культури : зб. наук. пр.. Київ : Міленіум, 2015. Вип. 34. С. 50–59.
4. Босий І.М. Дизайн меблів-трансформерів в США кінця ХІХ – початку ХХІ століть. Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв. Мистецтвознавство : зб. наук. пр.. Харків : ХДАДМ, 2015. № 4. С. 19–29.
5. Босий І.М. Ергономічний фактор у проектуванні меблів-трансформерів. Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв. Мистецтвознавство : зб. наук. пр.. Харків : ХДАДМ, 2016. № 5. С. 4-9.
6. Босий І.М. Принципи та прийоми трансформації меблів. Графоаналітична модель еволюції меблів-трансформерів. Традиції та новації у вищій архітектурно-художній освіті : зб. наук. пр... Харків : ХДАДМ, 2018. № 1. С. 7–16.
7. Босий І.М., Брижаченко Н.С. Меблеве мистецтво: історичний досвід створення комбінованих багатофункціональних об'єктів. Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв: Зб. наук. праць. Вип. 1. Київ : ІДЕЯ ПРИНТ, 2022.. №1. С. 78-84. – Режим доступу до ресурсу: <http://journals.urau.ua/visnyknakkim/article/view/257453>
8. Босий І.М., Брижаченко Н.С. Футуристичні розробки меблів-трансформерів першої половини ХХ сторіччя: концепції та перспективи. Альманах «Культура і сучасність». Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. Вип. 1. Київ : ІДЕЯ ПРИНТ, 2023. С. 56-63 <http://journals.urau.ua/kis>.
9. Гнатюк Л. Р. Особливості формування модульних меблів-трансформерів. Теорія та практика дизайну. 2013. № 3. С. 15–22.
10. Голобородько В. М. Ергономіка для дизайнерів : підручник. Харків : ХДАДМ, 2012. 378 с.
11. Інновації в архітектурі та дизайні: збірник матеріалів І Міжнародної наук.-практ. конф., Київ (травень 2022 р.)/ М-во культури та інформаційної політики України, М-во освіти і науки України, Національна академія образотворчого мистецтва і архітектури [за ред. О.А. Трошкіної]. Київ: НАОМА, 2022. 310 с. Колектив авторів.
12. Мигаль С. П. Проектування меблів : навчальний посібник. Львів : Світ, 1999. 219 с.
13. Трегуб Н.Є. Наноархітектура та нанодизайн як інноваційні сфери проектнодослідницької діяльності. Інноваційні технології в архітектурі і дизайні. Колективна монографія. Під загальною редакцією В.П.Сопова, В.П. Мироненка. Харків: ХНУБА, 2017. 668 с. (за матеріалами І Міжнародної науково-практичної конференції ХНУБА, м. Харків, 6-7 квітня 2017). С. 611-619.

Допоміжні:

1. Ідак Ю. В., Клименюк Т. М., Ляковський О. Й. Основи об'ємно-просторової композиції [Текст] : навч. посіб.; МОН України. Львів. НУ: Львівська Політехніка. 2020. 212 с.
2. Костенко Т.В Основи композицій та тримірного формоутворення. Навчально-методичний посібник. Х.: ХДАДМ, 2003. 256 с.
3. Михайленко В.Є., Яковлев М.І. Основи композиції. К.: Каравела, 2004. 243 с.
4. Синепупова Н. Композиція: Тотальний контроль. К: ArtHuss. 2019. 240 с.

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Програма здійснюється за наявності дидактичних та ілюстративних матеріалів, а також навчально-методичного матеріалу (посібників, монографій, популярної літератури з історії дизайну та архітектури, ілюстрованих альбомів, доступу до електронних ресурсів) та апаратури (комп'ютер, ноутбук) для проведення практичних занять з достатньою кількістю ілюстрацій (презентацій) зразків, що вивчаються за програмою.

Поміж матеріалів для практичних та самостійних робіт знадобляться: олівці, білий папір, скетч-маркери. Також для виконання практичних завдань студентам знадобиться комп'ютер зі встановленими програмами векторної, растрової та тривимірної графіки.